

Universitetskanslerämbetet (UKÄ)
Box 7703
103 95 STOCKHOLM
remiss@uka.se

Remiss på rapporten Kvalitetssäkring av forskning (2018:2)

Sammanfattande synpunkter

Jönköping University (JU) är generellt positiv till att även forskningen inkluderas i granskningen av kvalitetssäkringssystem. Det är då viktigt att synergieffekter genereras för att undvika dubbelarbete och belastning bland medarbetare. Samtidigt finns det komponenter som inte alltid är samma för utbildning och forskning och ramverket måste därför utvecklas. Samproduktion, samverkan och impact är exempel på viktiga områden som bör säkerställas i ett kvalitetssäkringssystem för forskning, och som inte ser helt likadant ut för utbildning. Vidare ställer sig JU positiva till att använda EU:s Charter & Code som komplement till den befintliga granskningen av kvalitetssäkringssystemet.

JU vill poängtera vikten av det är de olika lärosätenas kvalitetssäkring av forskningen, snarare än forskningens kvalitet per se som ska utgöra fokus i de kommande granskningarna, även om det övergripande syftet med UKÄ:s kommande granskningar är att säkra och främja att den forskning som bedrivs vid svenska lärosäten håller hög kvalitet. Med andra ord, ansvaret för forskningens kvalitet är lärosätets, i detta fall JU, och UKÄs uppgift, som JU ser det, är att säkerställa att JU tar detta ansvar.

JU anser det också vara av högsta vikt att UKÄ uppmuntrar kvalitetssäkringssystem som är kvalitetshöjande, hållbart och transparent och som hjälper lärosäten att höja kvaliteten på forskningen, genom att identifiera utvecklingsområden.

Specifika synpunkter på enskilda delar

Kvalitetssäkringsarbetet

JU ställer sig till viss del bakom bedömningen att forskningens kvalitetssäkring bör inkluderas i det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning inom komponenten granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete, men det under förutsättning att det sker en utveckling av systemet. Det bör finnas synergi-effekter men samtidigt vara flexibelt. Det är inte alla komponenter som ingår i

både forskning och utbildning på ett likvärdigt sätt. En aspekt som bör lyftas fram i kvalitetssäkringsarbetet för forskning är impact/samhällspåverkan och internationalisering.

Tematiska utvärderingar

JU håller även här med om att delar av forskningens kvalitetssäkring kan inkluderas i komponenten tematiska utvärderingar men även denna komponent måste utredas. JU:s förslag till tänkbara teman är: karriärvägar för forskare/lärare; samverkan inom utbildning och forskning som en integrerad del i högskolans kärnverksamhet; samproduktion av forskning; tvärvetenskap; internationalisering.

Lärosätenas kvalitetsansvarförforskning

Som tidigare nämnt så anser JU att det är viktigt att betona att ansvaret för forskningens kvalitet är lärosätets och att det är UKÄs uppgift att säkerställa att lärosätena tar detta ansvar. UKÄ bör alltså inte granska forskningens kvalitet per se utan granska de olika lärosätenas /kvalitetssäkring av forskningen.

Integreringen i kvalitetssäkringssystemet

JU håller med om att de sex bedömningsområden som idag används för granskningar av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete (fokus utbildning): 1) styrning och organisation; 2) förutsättningar; 3) utformning, genomförande och resultat; 4) jämställdhet; 5) student- och doktorandperspektiv; samt 6) arbetsliv och samverkan) har relevans för både utbildning och forskning, men att de nödvändigtvis inte kvalitetssäkras på samma sätt. Bedömningsunderlagen kan därför komma att variera och behöver utvecklas. Även om granskningarna bör ske utifrån separata bedömningsgrunder och självvärderingar, anser JU att granskningarna bör synkroniseras, till exempel avseende integrering av forskning och utbildning.

Ramverk

JU ser positivt på att det tas fram ett ramverk för granskningen av kvalitetssystem gällande forskning, men ramverket måste vara tydligt och samtidigt flexibelt. JU ser även positivt på att UKÄ, i arbetet att ta fram bedömningsgrunder för forskningens kvalitetssäkringen utgår från internationella riktlinjer och överenskommelser så som The European Code of Conduct for Research Integrity) samt det ramverk (Charter & Code) som är kopplat till det europeiska forskningsområdet (ERA).

Arbetsliv och Samverkan

JU ser mycket positivt på att arbetsliv och samverkan ingår som en komponent i UKÄs granskning. Denna komponent behöver emellertid utvecklas, och det är viktigt att tydliggöra vad som avses med samverkan. Utvecklingen av denna komponent och dess bedömningsgrunder bör göras i dialog med lärosätena.

Bedömningsunderlag

JU ställer sig bakom förslaget att UKÄ:s granskningar av forskningens kvalitetssäkring bygger på både kvantitativa som kvalitativa underlag. Det är emellertid av största vikt att bedömningsunderlagen är väl definierade och synkroniserade med granskningen av utbildningens kvalitetssäkring, i syfte att undvika

onödig belastning hos medarbetare vid lärosäten, men även för att uppnå positiva synkroniseringseffekter. Det gäller både kvantitativa och kvalitativa underlag.

Resultat och sanktioner

JU vill betona vikten av att bedömningen fokuserar på kvaliteten i lärosätenas kvalitetssäkringsarbete, och inte av forskningskvaliteten i sig (som det står i rutan på sidan 56). Vidare ska granskningen vara systematisk, hållbar, transparent och leda till kvalitetshöjande åtgärder. Gällande sanktioner så förstår JU vikten av att en bedömning som ger "bristande kvalitet" kommer att kräva ytterligare utvärderingar/bedömning. JU efterfrågar också stödjande/uppmuntrande åtgärder vid utfallet god kvalitet. Vi vill dock återigen betona vikten av att dessa bedömningar synkroniseras med övriga utvärderingar/bedömningar, att de är kvalitetshöjande och inte bidrar till en ökad belastning för medarbetare vid lärosätet.

Detta yttrande har beslutats av Rektor Agneta Marell. Vice rektor Marie Ernsth Bravell har varit föredragande. Remissen har beretts i det strategiska rådet för forskning vid JU.

Agneta Marell, Rektor
Jönköping University